

CYKL | FILMOWI BOHATEROWIE
GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PODSTAWOWA 1–3

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

opracowanie: Karolina Giedrys-Majkut, Marcin Majkut

FILM | „BIURO DETEKTYWISTYCZNE LASSEGO I MAI. CIENIE NAD VALLEBY”, reż. P. Klänge, W. Söderlund

Film stanowi kolejną część przygód małych detektywów: Lassego i Mai. Tym razem muszą się zmierzyć z przebiegłym i wyrafinowanym złodziejem dzieł sztuki o pseudonimie Cień Sztuki. Do miasta przyjeżdża niezwykle szanowany dom aukcyjny, w którym mieszkańcy miasta mogą wycenić i zlicytować swoje skarby. Niestety, przedmioty jeszcze przed aukcją znikają jeden za drugim. Na dodatek komendant policji, oskarżany o to, że nie potrafi skutecznie zadbać o bezpieczeństwo przedmiotów, znajduje się w bardzo trudnej sytuacji i traci pracę na rzecz dość nieprzyjemnej w obyciu komisarzy z innego miasta. Maja i Lasse muszą uporać się z rozwiązaniem zagadki znikających przedmiotów, Cieniem Sztuki i pomóc swojemu przyjacielowi.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z uczniami dwóch tematów:

- Pozory mylą
- Manipulacja

Pozory mylą

Film rozpoczyna się w momencie, gdy do miasteczka przyjeżdża ekipa znanego domu aukcyjnego. Komendant policji dostaje zadanie – ma skutecznie zabezpieczyć znajdujące się w muzeum przedmioty przed kradzieżą. Niestety, obiekty, które miały być licytowane na aukcji, znikają w tajemniczych okolicznościach. Wszystko wskazuje na to, że kradnie je słynny złodziej Cień Sztuki; zagadką pozostaje jedynie ustalenie jego prawdziwej tożsamości. Śledztwem zajmuje się wyjątkowo pewna siebie nowa pani komendant. Czas pokaże, że jej skuteczność to jedynie bezrefleksyjne podejście do pozorów oraz bezwzględne egzekwowanie swojego widzimisie.

Zupełnie inaczej do sprawy zabierają się Lasse i Maja. Tajemnice i niewyjaśnione przypadki zaginionych dzieł krok po kroku są odkrywane, ponieważ młodzi detektywi odważnie i racjonalnie podchodzą do kolejnych wydarzeń. Nie dają wprost wiary we wszystko, co z pozoru jest prawdą. Gruntowne badanie faktów oraz motywów poszczególnych postaci historii i niedawanie wiary pozorom, prowadzi do rozwiązania zagadki i tym samym przywrócenia dobrego imienia poprzedniego komendanta policji.

Umiejętne łączenie faktów, odróżnianie prawdy od fałszu nie byłoby możliwe, gdyby nie koncentrowanie się na problemie i wspólne omawianie poszczególnych zdarzeń. Lasse i Maja cały czas rozmawiają ze sobą, wymieniają się swoimi spostrzeżeniami, dyskutują. Określają możliwe rozwiązania i zaczynają je weryfikować. Stosują rozumowanie dedukcyjne, analizują fakty, odrzucając mniej prawdopodobne zdarzenia, aby ostatecznie sformułować wniosek. Jednym słowem starają się zrozumieć konkretne zjawisko, a nie bezrefleksyjnie poddawać się sile pozorów.

Omawiając ten temat, warto zachęcić uczniów, by zastanowili się, co jest upozorowane w filmie. Kto zachowuje się podejrzanie i dlaczego? Co zrobić, aby nie ulec sile pozorów? Jak rozpoznać pozoranta? Dlaczego Lasse i Maja są w stanie zaufać Cieniowi Sztuki? Co sprawia, że natrafiają na właściwy ślad? Jak rozwiązują zagadkę? Dlaczego nie ufamy nowej komendant policji? Dlaczego nowa komendant policji nie potrafi rozwiązać zagadki znikających przedmiotów?

Manipulacja

Film pokazuje siłę sugestii także w innym wymiarze. Złoczyńca kryje się w skórze szanowanego handlarza dzieł sztuki, który wykorzystuje swój autorytet jako zasłonę dymną do prowadzenia działalności przestępczej. Dzięki okazywanemu mu poważaniu długo pozostaje poza wszelkimi podejrzeniami, co pokazuje jak bardzo jesteśmy przywiązani do swoich przekonań.

Film podejmuje też temat wpływu przekazu medialnego na odbiorców i to, w jaki sposób ten przekaz jest tworzony. Jaką siłę ma artykuł zamieszczony w gazecie. Jak może manipulować opinią publiczną. Jak może przedstawiać w złym lub dobrym świetle konkretne postaci. Widać, że praca dziennikarza (czy to prasowego czy telewizyjnego) jest bardzo odpowiedzialna, że każdy artykuł, który wychodzi spod pióra dziennikarza powinien być zweryfikowany, rzetelny, wiarygodny.

Lasse i Maja sceptycznie podchodzą do wszelkich „oczywistych” rozwiązań i mają krytyczny stosunek do dorosłych autorytetów – dzięki temu stają się odporni na manipulację, potrafią spojrzeć na wszystkie wydarzenia z racjonalnego dystansu i rozwiązać zagadkę.

Omawiając ten temat, warto poruszyć następujące kwestie:

- Dlaczego ludzie ufają handlarzowi dzieł sztuki?
- Co to jest autorytet?
- W jaki sposób autorytet może nami manipulować?
- Dlaczego dziennikarka sprawia wrażenie nierzetelnej?
- Co to jest manipulacja?
- Jak można manipulować obrazem rzeczywistości?
- Jak możemy się bronić przed manipulacją?
- Co sprawia, że jesteśmy odporni na manipulację?
- Czy manipulacja zawsze służy złym celom?